

Брюксел, 28 ноември 2022 г.
(OR. en)

14463/22

DEVGEN 198
COHAFA 100
PROCIV 137
RELEX 1484
ACP 120
ENV 1119
MIGR 340
CLIMA 578
COPS 533
SUSTDEV 189
ONU 133

РЕЗУЛТАТИ ОТ РАБОТАТА

От:	Генералния секретариат на Съвета
Дата:	28 ноември 2022 г.
До:	Делегациите
№ предх. док.:	13834/22
Относно:	Намаляване на риска от бедствия в контекста на външната дейност на ЕС – Заключение на Съвета (28 ноември 2022 г.)

Приложено се изпращат на делегациите заключенията на Съвета относно намаляването на риска от бедствия в контекста на външната дейност на ЕС, одобрени от Съвета на неговото 3914-о заседание, проведено на 28 ноември 2022 г.

Заклучения на Съвета относно намаляването на риска от бедствия в контекста на външната дейност на ЕС

1. **Съветът отчита факта**, че се увеличават бедствията, свързаната с тях загуба на човешки живот, икономическите и екологичните загуби и основните уязвимости, които пораждат риск и нестабилност, като конфликти, бедност и неравенство, по същия начин, по който екосистемите и местообитанията са изложени на риск от срыв. Въздействието на глобалните сътресения, като влошаването на състоянието на околната среда и изменението на климата, въоръжените конфликти, по-специално агресивната война на Русия срещу Украйна, и заплахите за здравето, като например пандемията от COVID-19, показват взаимосвързания и системен характер на настоящия риск, както и потенциала му да се развие до бедствия с каскадни последици в различни географски райони и сектори и да възпрепятства човешкото развитие.
2. **Съветът изтъква** значението на научните данни и оценките относно изменението на климата и произтичащите от него опасности, последиците и въздействията от него, като например увеличаването на климатичните и други опасности, както и адаптирането и смекчаването, защитата и други варианти, предложени от Междуправителствения комитет на ООН по изменение на климата. Изпълнението на тези глобални програми изисква по-добър достъп до наблюдение на Земята, включително космически данни и свързаната с тях инфраструктура, като се вземат предвид специфичните потребности на развиващите се държави. Съветът изтъква и допълващата стойност на местните и традиционните знания и практики.
3. Екстремните метеорологични явления и бавно протичащите явления, които се изострят от изменението на климата, стават все по-чести и интензивни и, в съчетание с влошаването на състоянието на околната среда, уязвимостта и експозицията, увеличават риска от загубата на човешки живот, материални и природни загуби, увеличават потребностите в областта на адаптирането, хуманитарната помощ и развитието, като допълнително изострят недостига на финансиране за целите за устойчиво развитие (ЦУР). Увредените екосистеми могат да доведат до конкуренция и конфликти по отношение на оскъдните ресурси, по-специално земята и водата. Съветът отчита необходимостта от спешно увеличаване на усилията за адаптиране, особено като се има предвид, че дори преустановяването на всички емисии на парникови газове не би предотвратило въздействието върху климата.

4. **Съветът отбелязва** приоритета, който Европейският съюз изрично отдаде на екологичния преход и защитата на биологичното разнообразие в Европейския зелен пакт, целта за неутралност по отношение на климата, посочена в Европейския закон за климата, както и амбицията, подкрепена от пакета за възстановяване, за по-екологична и по-устойчива Европа, която е по-добре подготвена да посрещне настоящите и бъдещите предизвикателства, включително във външната си дейност. **Съветът припомня** заключенията на Съвета i) от 10 юни 2021 г. относно изграждането на устойчива на климатичните изменения Европа — новата стратегия на ЕС за адаптиране към изменението на климата, ii) от 19 ноември 2021 г. относно водата във външната дейност на ЕС, iii) от 23 ноември 2021 г. относно повишаването на готовността, способността за реагиране и устойчивостта при бъдещи кризи и iv) от 3 март 2022 г. относно действията за гражданска защита във връзка с изменението на климата.
5. **Съветът отчита** значението на ефективното намаляване на риска от бедствия, изпреварващите действия и основаното на риска развитие за спасяването на човешки живот и запазването на благосъстоянието и достойнството, намаляването на хуманитарните потребности, адаптирането към изменението на климата и постигането на устойчиво развитие и изграждане на устойчивост, особено в най-слабо развитите държави и развиващите се малки островни държави, без да се пренебрегва никой.
6. **Съветът изтъква** значението на предотвратяването, свеждането до минимум и справянето със загубите и щетите, свързани с неблагоприятните последици от изменението на климата, включително екстремните метеорологични явления (внезапно започващите) и бавно протичащите явления, както и ролята на устойчивото развитие, намаляването на риска от бедствия, интегрираното управление на водните ресурси, действията в областта на климата и изпреварващите действия за намаляване на риска от загуби и щети. Системите и инфраструктурите за интегрирано управление на водните ресурси, включително свързаните с водоснабдяването, канализацията и хигиената (WASH), следва да бъдат по-устойчиви и неутрални по отношение на климата.
7. **Съветът отчита** връзките между нестабилността, конфликтите и бедствията. В нестабилни и засегнати от конфликти ситуации бедствията могат да засилят първопричините за нестабилността и движещите сили на конфликтите и да дестабилизируют перспективите за устойчиво възстановяване и мир. Основаните на участието и приобщаващи процеси на намаляването на риска от бедствия и изпреварващите действия в съответствие с тройната връзка между хуманитарната помощ, развитието и мира (HDP) могат да послужат като инструмент за изграждане на мира, когато бедствията и конфликтите си взаимодействат, докато мерките за предотвратяване на конфликти са от съществено значение за среда, която благоприятства намаляването на риска от бедствия. Съветът изтъква необходимостта от интегриране на многоизмерна оценка на риска, устойчивостта и чувствителността към конфликти в контекстуалния анализ, планирането, наблюдението и оценката на съвместните действия в държавите партньори, като се вземат предвид многоизмерните инструменти на ЕС за оценка, както и най-добрите практики от специфичните инструменти¹ за намаляването на риска от бедствия.

¹ Например Инициативата за капацитет за ограничаване на бедствията (CADRI).

8. **Съветът отчита**, че неравенствата и бедността водят до диференцирано въздействие на бедствията, и подчертава, че ефективното намаляване на риска от бедствия изисква да се гарантира, че никой няма да бъде пренебрегнат, и да се интегрира подход, основан на правата на човека, като се поддържа акцент върху равенството между половете, правата на детето, възрастта и уврежданията на всички етапи от планирането, изпълнението, мониторинга и оценката на намаляването на риска от бедствия, както и пълноценното, равноправно и съдържателно участие. За тази цел следва да се използват дезагрегирани данни и да се гарантира тяхната съпоставимост.
9. **Съветът потвърждава отново**, че външната дейност на ЕС в областта на намаляването на риска от бедствия следва да бъде приведена в съответствие и да допринася за изпълнението на Програмата на ООН до 2030 г. за устойчиво развитие и ЦУР, Рамката за намаляване на риска от бедствия от Сендай 2015–2030 г. и нейните глобални цели, както и Парижкото споразумение и неговите дългосрочни цели и рамка за изпълнение.
10. **Съветът приветства**
- а. Програмата от Бали за устойчивост като резултат от седмата сесия на Глобалната платформа за намаляване на риска от бедствия (23–28 май 2022 г.)² и Европейския форум за пътната карта до 2030 г. за намаляване на риска от бедствия за устойчив на бедствия европейски и централноазиатски регион като резултат от Европейската регионална платформа за намаляване на риска от бедствия (25–26 ноември 2021 г.)³.
 - б. Заключениеята на доклада от 2022 г. за глобална оценка на намаляването на риска от бедствия⁴ и призова за действия за i) измерване на това, което ценим, ii) разработване на системи, които да отчитат начина, по който човешкото съзнание взема решения относно риска, и iii) преконфигуриране на системите за управление и финансовите системи, за да се работи в различни области и да се проектира в консултация със засегнатите хора.
 - в. Председателството от страна на ЕС на Платформата за разселване в резултат на бедствия като възможност за засилване на усилията за справяне с предизвикателството на разселването на населението, предизвикано от бедствия, изменението на климата и влошаването на състоянието на околната среда, за насърчаване на застъпничеството в световен мащаб и за подкрепа на многостранните партньорства и процеси.
 - г. Конференцията на ООН за водата през 2023 г. като възможност за обсъждане на най-високо равнище и за поемане на ангажимент за инвестиране във водата като средство за влияние за допринасяне за устойчивостта, предотвратяването и намаляването на риска от бедствия, както и за мобилизиране на всички заинтересовани страни и сектори да ускорят действията за постигане на свързаните с водите цели и задачи на Програмата до 2030 г.

² <https://globalplatform.undrr.org/publication/co-chairs-summary-bali-agenda-resilience>

³ <https://www.undrr.org/publication/european-forum-disaster-risk-reduction-roadmap-2021-2030>

⁴ <https://www.undrr.org/gar2022-our-world-risk>

- д. Изменението на законодателството относно Механизма за гражданска защита на Съюза, с което се определят целите на Съюза за устойчивост при бедствия въз основа на настоящи и ориентирани към бъдещето сценарии, като се признава, че механизмът играе все по-голяма роля в предотвратяването и готовността при бедствия, и като се създава мрежа за знания, за да се включи по систематичен начин развитието на капацитет и науката.
- е. Декларацията на донорите на хуманитарна помощ относно климата и околната среда⁵ и Хартата за климата и околната среда за хуманитарните организации⁶, които ще улеснят колективната работа за справяне с хуманитарните последици от кризите в областта на климата, биологичното разнообразие и околната среда.
11. **Съветът очаква** продължаването на диалога от Глазгоу между страните по РКООНИК, съответните организации и заинтересованите страни, за да се обсъдят договореностите за финансиране на дейности за предотвратяване, свеждане до минимум и преодоляване на загубите и щетите, свързани с неблагоприятните последици от изменението на климата, и **потвърждава отново** трайния ангажимент на ЕС и неговите държави членки за възможно най-бързо пълно привеждане в действие на мрежата от Сантяго, за катализиране на водената от търсенето техническа помощ от съответните организации, органи, мрежи и експерти за прилагането на подходящи подходи в развиващите се държави, които са особено уязвими по отношение на неблагоприятните последици от изменението на климата.
12. В този контекст **Съветът призовава** Комисията, ЕСВД и държавите членки:
- а. **Да отчитат** приноса и взаимното допълване между намаляването на риска от бедствия, смекчаването на изменението на климата и адаптирането към него, както и други подходящи подходи за предотвратяване, свеждане до минимум и преодоляване на загубите и щетите.
- б. **Да гарантират**, че действията на ЕС в областта на развитието, мира, климата и хуманитарната помощ са предприети в условията на информираност за риска, като по този начин се повишава капацитетът на държавите партньори да се ангажират с превантивни действия, да се справят с основните фактори, да преодоляват бъдещи шокове и сътресения и да бъдат подготвени за бедствия, да ги предотвратяват, да се адаптират към тях и да реагират адекватно.

⁵ https://civil-protection-humanitarian-aid.ec.europa.eu/what/humanitarian-aid/climate-change-and-environment/humanitarian-aid-donors-declaration-climate-and-environment_en

⁶ <https://www.climate-charter.org>

- в. **Да гарантират**, че подготвеността за бедствия и намаляването на риска от бедствия са интегрирани в политиката и в действията за хуманитарна помощ и развитие, и да **утвърждават** съвместната отговорност за финансиране между участниците в областта на развитието, хуманитарната помощ, климата и мира, като се вземат предвид спецификата на всеки контекст и наличните ресурси, за да се гарантира използването на най-ефективните и подходящи инструменти за финансиране.
- г. **Да превключат** от ответна реакция при кризи към по-проактивни, ориентирани към бъдещето и изпреварващи действия, финансиране и управление на риска и, при зачитане на хуманитарните принципи и международното хуманитарно право, да **засилят** координацията, съгласуваността и взаимното допълване между действията и участниците в хуманитарната област, развитието и мира, въз основа на поуките, извлечени от пилотната фаза на изпълнението на тройната връзка между хуманитарната помощ, развитието и мира, и **допълнително да приведат в действие** тази връзка във всички съответни държави, както и допълнително да документират ефективното прилагане на подходите за намаляването на риска от бедствия в контекста на тройната връзка.
- д. **Да подкрепят** интегрирането на изпреварващи действия в цикъла на хуманитарната програма, както и плановете за адаптиране в отговор на изменението на климата, а при планирането на развитието да подкрепят засилването на готовността и бързия достъп до схеми за подпомагане.
- е. **Да гарантират** подход към намаляването на риска от бедствия, който е чувствителен към конфликти, предприет е и се ръководи на местно равнище, ориентиран е към децата, съобразен е с равенството между половете, приобщаващ е по отношение на уврежданията, основан е на правата на човека и е преобразуващ, и който е насочен към преодоляване на първопричините за неравенството между половете и други неравенства във всички политики и практики.
- ж. **Да засилят** сътрудничеството чрез подхода „Екип Европа“ в областта на намаляването на риска от бедствия и борбата с изменението на климата, като вземат за пример инициативата на „Екип Европа“ за адаптиране и устойчивост към изменението на климата в Африка.

- з. **Да насърчават** оценките на риска от бедствия и рисковете за климата и околната среда по време на планирането и програмирането в областта на хуманитарната помощ и развитието като ключов инструмент за картографиране и оценка на рисковете, опасностите и уязвимостта, и за установяване на наличния и необходим капацитет за намаляване на съществуващите рискове и избягване на създаването на нови рискове, както и за укрепване на готовността при бедствия. Оценките на риска следва да бъдат съобразени с контекста, да бъдат научно обосновани и да включват анализ на равенството между половете. Те следва да се извършват от гледна точка на засегнатото население, по-специално на лицата в уязвимо положение, като се гарантира пълноценното им участие в анализа, вземането на решения и изпълнението на самата оценка, като се вземат предвид въпроси като пол, възраст, увреждане, етническа принадлежност, произход или идентичност на лицата от коренното население и други характеристики. Следва да се обърне необходимото внимание на многообразието, многобройните и пресичащи се форми на дискриминация, както и на динамиката на конфликтите.
- и. **Да засилят** управлението за цялостно овладяване на риска от бедствия и на рисковете за климата и околната среда на всички равнища и във всички сектори, да повишат осведомеността относно рисковете от бедствия, да насърчават обучението и ученията, като разработват ефективни механизми за координация и дългосрочни партньорства между различните публични органи и съответните заинтересовани страни, включително местните участници, коренното население, академичните среди, научноизследователските институции и частния сектор, както и организациите на жените, децата и младите хора, организациите на хората с увреждания и други организации на гражданското общество. Следва да се насърчават решения на местно равнище в съответствие с принципите за водени на местно равнище действия за адаптиране, договорени на 26-ата конференция на страните по РКООНИК.
- й. **Да насърчават** разработването и прилагането на нови, иновативни и ориентирани към хората подходи, включително финансиране и застраховане на риска от изменението на климата и бедствията, чрез инициативи като инициативата „Глобален щит срещу рисковете, свързани с климата“, с цел повишаване на макроикономическата стабилност в държавите партньори и осигуряване на систематична, последователна и устойчива защита на хората, изложени на най-голям риск и живеещи в бедност, по-специално в нестабилни и развиващи се държави, със специално внимание към най-слабо развитите държави и развиващите се малки островни държави. В това отношение трансграничното и регионалното сътрудничество са от ключово значение за дългосрочната устойчивост.

- к. **Да насърчават** координацията на усилията за трансфер на технологии и изграждане на капацитет пряко в засегнатите региони, като се използват иновации и нови научни подходи, включително данни, за да се облагодетелстват пряко лицата в уязвимо положение, включително чрез предоставянето на тези решения като глобални обществени блага. Да подкрепят държавите партньори при разработването и прилагането на политики и стимули за насърчаване на екологично устойчиви и устойчиви на изменението на климата и бедствия инвестиции и за подобряване на климатичната устойчивост на инфраструктурите, включително чрез природосъобразни решения.
- л. **Да намалят** екологичния отпечатък на действията на ЕС в контекста на външната му дейност.
- м. **Да подкрепят** призива на генералния секретар на ООН да се гарантира, че в рамките на пет години всеки човек на Земята ще е защитен чрез системи за ранно предупреждение, като в центъра на вниманието се поставя съсредоточена върху хората верига за създаване на стойност за ранно предупреждение от типа „от край до край“ – от оценките на риска до инфраструктурата и осведомяването на общностите за „последната миля“. Съветът отчита и значението на инициативата „Свързани с климата рискове и системи за ранно предупреждение“ (CREWS)⁷ за постигането на тази цел.

⁷ Както и други съответни инициативи и инструменти, като например Интегрираната глобална система за наблюдение на Световната метеорологична организация (WIGOS), информационната система на Световната метеорологична организация (WIS) и Глобалната система за обработка на данни и прогнозиране (GDPFS), Координационният механизъм на Световната метеорологична организация (WMO), Глобалната система за предупреждение за множество опасности (GMAS), Глобалната мрежа за основно наблюдение (GBON), Финансовият инструмент за системно наблюдение (SOFF), визията и стратегията в областта на хидрологията на Световната метеорологична организация и свързания с тях план за действие, Коалицията за водата и климата, Алиансът за развитие на хидрометеорологичните услуги, както и други партньорства със Световната банка, Зеления фонд за климата (GCF), Програмата на ООН за развитие (ПРООН), частния сектор и други субекти.